

Rekommandation 1/2024
Forslag A 1975/UVU
Behandles af Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Betænkning over svar på Rek 1/2024

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden foreslår, at Nordisk Råd tager svar på rekommandation 1/2024 til efterretning og afventer *politisk dialog* hvad angår förenkling av det nordiska skatteavtalet.

Baggrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd anbefaler de nordiske regeringer

at inleda en översyn och revidering av det nordiska skatteavtalet med utgångspunkt från lösningsförslagen i rapporten *Arbete över gränserna i Norden – förslag om att förenkla de nordiska skattereglerna med fokus på ökad rörlighet*.

Svar fra de nordiske regeringer

Visionen om att Norden 2030 ska vara världens mest hållbara och integrerade region ligger fast och är vägledande för det svenska ordförandeskapsprogrammet för Nordiska ministerrådet 2024. I det ligger att det ska vara lätt att arbeta över gränserna i Norden. Här står det klart att goda förutsättningar för hybridarbete och arbete på distans spelar en viktig roll för en förbättrad rörlighet och integration.

De nordiska regeringarna har tagit del av förslagen i rapporten. Det är fråga om förslag om fördelningen av beskattningsrätten enligt skatteavtal liksom även förslag kopplade till ländernas interna lagstiftning. När det gäller förslagen kopplade till skatteavtal pågår viktigt arbete inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), där de nordiska deltar. Diskussionerna rör bl.a. principerna för beskattning av hybridarbete och arbete på distans, vilket inkluderar frågor kopplade till förekomsten av fast driftställe vid arbete i hemmet. Arbetet sker främst i den arbetsgrupp som utvecklar OECD:s modell för skatteavtal, vilken ligger till grund för det nordiska avtalet liksom de nordiska ländernas övriga skatteavtal. OECD-arbetet har goda förutsätt-

ningar för att skapa en mer enhetlig och tydligare tillämpning av skatteavtalsregler på detta område, inte bara på nordisk nivå, utan även på global nivå.

Fremst mot bakgrund av det pågående arbetet inom OECD avser inte de nordiska regeringarna att vid denna tidpunkt öppna upp en omförhandling av det nordiska skatteavtalet. På nordisk nivå fortsätter dock arbetet med att förbättra förutsättningarna för arbete över gränserna i Norden. Till exempel har Sverige och Danmark ingått ett nytt Öresundsavtal som syftar till att göra det enklare för pendlare att distansarbeta och ge en bättre fungerande arbetsmarknad i Öresundsregionen. Såväl ansvariga ministrar som regeringstjänstemän träffas också regelbundet och diskuterar frågor kopplade till det nordiska skatteavtalet. I det arbetet kommer bl.a. de förhållanden som rapporten belyser att spela en viktig roll.

Det nordiska regeringarna anser härmed att rekommendationen inte kan tillmötesgå.

Udvalgets synpunkter

Svaret som inkommit på rekommendationen verkar vid första genomläsningen inte vara skrivet på vägnar av de nordiska regeringarna eller Nordiska ministerrådet, utan helt och hållet ett svar från den svenska regeringen om deras hållning till hur nordiskt samarbete ska bedrivas.

Det bekräftas redan i inledningen där man skriver att statsministrarnas vision om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region 2030 ligger fast och är vägledande i det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet 2024.

På vilket sätt är visionen vägledande för ordförandeskapsprogrammet?

Svaren i rekommendationen är tydliga. För att nå visionen ska lösningar inom skatteområdet, enligt det svenska ordförandeskapsprogrammet och Sveriges regering, ske på europeisk eller bilateral nivå mellan länderna och inte på regeringsnivå mellan de nordiska länderna genom Nordiska ministerrådet.

I svaret skriver man att de nordiska regeringarna inte avser att vid denna tidpunkt öppna upp en omförhandling av det nordiska skatteavtalet, mot bakgrund av det pågående arbetet inom OECD.

Svaret anger dock inte när OECD:s modell för skatteavtal förväntas att vara klart och vilka ambitioner de nordiska finansministrarna har när man kommer till implementeringen av avtalet i de nordiska länderna. Finns det redan en plan för samordning och koordinering mellan de nordiska länderna?

Det är dessutom oklart om det nuvarande nordiska skatteavtalet helt kommer att ersättas av det europeiska avtalet. Inte heller finns det något svar på om det nya avtalet kommer att vara klart och implementeras före 2030 i syfte att uppnå visionen.

Regeringen kommer däremot fortsatt fokusera på bilaterala lösningar i Norden vilket bland annat gjorts genom ett nytt Öresundsavtal, som regeringen uppger ska göra det enklare för distansarbete i Öresundsregionen. Man anger inte i svaret om detta avtal kommer att ersättas av det europeiska avtalet ej heller om den svenska regeringen har ambitionen att sluta bilaterala avtal, liknande Öresundsavtalet, med såväl Norge som Finland där problemen är de samma vid hemarbete.

Då rekommendationens syfte, att revidera det nordiska skatteavtalet, främst har fokus på de människor och företag som verkar över nordiska gränser och där samtliga nuvarande avtal som det nordiska skatteavtalet, gränsgångaravtalet och öresundsavtalet inte är rustade för eventuella kommande kriser när gränser stängs. Det visade inte minst pandemin då gränspendlare tvingades arbeta hemifrån under helt andra förutsättningar.

Utskottet anser att endast ett skatteavtal ska gälla i hela Norden, vilket av avtalen avgör länderna, detta skulle underlätta för samtliga arbetstagare, arbetsgivare och myndigheter som verkar i Norden.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår utskottet att en politisk dialog genomförs med de nordiska finansministrarna för klargörande av de nordiska regeringarnas svar på rekommendationen.

Mariehamn, den 17. september 2024

Jani Kokko (sd)

Kim Aas (S)

Mirja Räihä (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Stein Erik Lauvås (A)

Ann-Sofie Alm (M)

Lars Püss (M)

Liv Kari Eskeland (H)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Markku Siponen (C)

Ann-Christine Frohm (SD)

Minna Reijonen (saf)

Erling Eidesgaard (T)

Orrí Páll Jóhannsson (VG)

Tor André Johnsen (FrP)